

No. of Printed Pages : 4

CFN-3

**CERTIFICATE PROGRAMME IN
FOOD AND NUTRITION (CFN)**

Term-End Examination

December, 2025

CFN-3 : ECONOMICS OF FOOD

Time : 3 Hours

Maximum Marks : 100

છાપેલા પાનાની સંખ્યા: 4

CFN-03

કૂડ અને ન્યૂટ્રિશનમાં સર્ટિફિકેટ પ્રોગ્રામ. (CFN)

સત્રાંત પરીક્ષા

ડિસેમ્બર- 2025

CFN-3 : ખોરાકનું અર્થશાસ્ત્ર

સમય: 3 કલાક

મહત્તમ ગુણ: 100

નોંધ: (i) કુલ પાંચ પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

(ii) પ્રશ્ન નં. 1 ફરજિયાત છે.

(iii) બધા પ્રશ્નોના માર્ક એકસમાન છે.

1. (a) આપણી ઉર્જાની જરૂરિયાતો માટે મૂળભૂત સામગ્રી પૂરી પાડતા કોઈપણ ત્રણ ખોરાકને ઓળખો. 3
- (b) ખોરાક પર કરાતા ખર્ચ પર અસર પાડતા કોઈપણ ત્રણ પરિબલોની યાદી બનાવો. 3
- (c) કૃષિ ઉત્પાદન માટે જરૂરી કોઈપણ ત્રણ સૌથી મહત્વપૂર્ણ સંસાધનો/ ઇનપુટની યાદી બનાવો. 3
- (d) TPDS હેઠળ રેશનકાર્ડને કઈ ત્રણ અલગ-અલગ શ્રેણીમાં જારી કરાય છે? 3
- (e) ખાદ્યાન્નના આર્થિક ખર્ચ અથવા આગામી ખર્ચમાં સામેલ ત્રણ ઘટકોના નામ જણાવો. 3
- (f) મરઘાં અને મત્સ્ય ઉછેર સહકારી મંડળીના કોઈપણ ત્રણ ફાયદા જણાવો. 3
- (g) નીચેનાનું આખું નામ જણાવો: 2
  - (i) FISHCOPFED
  - (ii) MDM
2. (a) તમારા પરિવાર માટે ખાદ્ય બજેટનું આયોજન કરતી વખતે તમે કયા મુદ્દા ધ્યાનમાં રાખશો. 10

- (b) ક્રિયન ગાર્ડન એ શું છે? ખાદ્ય ઉત્પાદનમાં તેના મહત્વની ચર્ચા કરો. 10
3. (a) જાહેર વિતરણ વ્યવસ્થાની રચના અને કામગીરી સમજાવો. ગ્રાહકને PDSથી કેવી રીતે ફાયદો થાય છે તે વિગતે જણાવો 7+5
- (b) ખાદ્ય સબસિડીના ઘટકોની ટૂંકમાં ચર્ચા કરો. 8
4. (a) કૃષિ ઇનપુટ્સ પર કઈ સબસિડી આપવામાં આવે છે? ગણતરી કરો. 10
- (b) પોલ્ટ્રી સાહસની આવક ઉત્પન્ન કરવાની સંભાવનાની ટૂંકમાં ચર્ચા કરો. 10
5. (a) ઓપરેશન ફ્લડ પ્રોગ્રામ શું છે? આ કાર્યક્રમના ઉદ્દેશો અને સિદ્ધિની ચર્ચા કરો. 10
- (b) મત્સ્યઉદ્યોગ શું છે? મત્સ્યઉદ્યોગમાંથી મેળવેલા મૂલ્યવર્ધિત ઉત્પાદનો અને સરકાર દ્વારા આ સાહસોને આપવામાં આવતી સબસિડી પર પ્રકાશ પાડો. 2+3+5
6. (a) પૂરક અને ખોરાક કાર્યક્રમો વચ્ચેનો તફાવત જણાવો, ઉદાહરણો સાથે. 4

- (b) કોઈપણ પૂરક કાર્યક્રમો અને કોઈપણ એક ખોરાક કાર્યક્રમના ઉદ્દેશો, લાભાર્થી અને ઘટકો પ્રસ્તુત કરો. 8+8
7. (a) ખોરાકનો બગાડ એ શું છે? ખોરાકના બગાડના સ્ત્રોતો વિશે વિસ્તૃત માહિતી આપો. 3+5
- (b) ખાદ્યસુરક્ષાના સંદર્ભમાં 'ગ્રેડિંગ ફૂડ કાયદા અને ખોરાકના ધારાધોરણો'ની સુસંગતતા સમજાવો. 4+4+4
8. નીચેનામાંથી કોઈપણ ચાર પર ટૂંકનોંધ લખો: 4×5=20
- (a) ગ્રાહકોને સુશિક્ષિત કરવામાં ગ્રાહક સુરક્ષા જૂથોની ભૂમિકા.
- (b) ભારતમાં સામાન્ય રીતે જોવા મળતી હોનારતો
- (c) ભેળસેળ અને તેની રોકથામ
- (d) રાષ્ટ્રીય કૃષિ નીતિ
- (e) કૃષિમાં ખેતીના પાક માટે જરૂરી સંસાધનો

× × × × ×